

WOKÓŁ Woli Uhruskiej

www.wolauhruska.pl

Kwiecień 2024

Biuletyn Informacyjny Gminy Wola Uhruska

Nr 3 (33)

NAJWAŻNIEJSZE PROJEKTY ORAZ PRZEDSIĘWZIĘCIA O CHARAKTERZE GOSPODARCZYM I SPOŁECZNYM REALIZOWANE PRZEZ SAMORZĄD GMINY WOLA UHRUSKA W LATACH 1990-2024

Budynek Urzędu Gminy Wola Uhruska

Gmina Wola Uhruska po raz pierwszy pojawiła się na mapie administracyjnej kraju z dniem 1 stycznia 1973 r., choć miejscowość Wola Uhruska była siedzibą gminy Sobibór już od czasu II wojny światowej do roku 1954, kiedy to gminy zostały zastąpione gromadami. Reformą administracyjną w 1973 r. przywrócono Gminy i od tamtej pory funkcjonuje już Gmina Wola Uhruska obejmująca następujące miejscowości: Bytyń, Józefów, Kosyń, Macoszyn Duży, Małoziemce, Mszanka, Mszanna, Mszanna-Kolonia, Nadbużanka, Piaski, Potoki, Siedliszcze, Stulno, Uhrusk Stanisławów, Wola Uhruska i Zbereże.

Zmiany ustrojowe z 1989 r. wprowadziły również reformę samorządu terytorialnego na mocy, której 27 maja 1990 r. odbyły się pierwsze wybory samorządowe, w tym i do Rady Gminy Wola Uhruska. Od samego początku swojego funkcjonowania Samorząd Gminy Wola Uhruska stawiał sobie za cel troskę o zrównoważony rozwój społeczno-gospodarczy decydujący o jakości życia mieszkańców oraz stanowiący zachętę dla turystów do aktywnego wypoczynku. Wyrazem takiego podejścia do zaspokajania zbiorowych potrzeb mieszkańców było realizowanie szeregu inwestycji komunalnych z poszanowaniem unikatowych walorów przyrodniczych i krajobrazowych obszaru Gminy. W ciągu 34 lat Samorząd Gminy Wola Uhruska wszystkich kadencji może poszczycić się wyjątkową skutecznością pozyskiwania środków zewnętrznych na reali-

zowane zadania inwestycyjne. W praktyce niemal wszystkie najważniejsze inwestycje otrzymywały wsparcie zewnętrzne z wielu źródeł krajowych i zagranicznych.

Strategiczny rozwój Gminy opiera się na czterech filarach obejmujących sprawy społeczne, infrastrukturę techniczną, sprawy gospodarcze dotyczące rolnictwa i turystyki oraz przedsiębiorczość.

ZDROWIE, OŚWIATA I BEZPIECZEŃSTWO

W zakresie pierwszego filaru do najważniejszych zrealizowanych przedsięwzięć zaliczyć należy:

- modernizację budynku Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Woli Uhruskiej wraz z zakupem sprzętu medycznego (RPO WL 2007-2013),
- uruchomienie w Woli Uhruskiej Dziennego Punktu Ośrodka Rehabilitacji Ambulatoryjnej SP ZOZ-u w we Włodawie oraz Zespołu Ratownictwa Medycznego w Woli Uhruskiej,
- współpracę z Uniwersytem Medycznym w Lublinie przy organizacji 12-stu edycji Obozu Społeczno-Naukowego,
- budowę wielofunkcyjnego budynku gimnazjum w Woli Uhruskiej (PHARE 2002 i 2003),
- termomodernizacje budynków szkół podstawowych w Macoszynie Dużym i Uhrusku (PAOW, RPO WL 2014-2020),

Sala sportowo-widowiskowa w Woli Uhruskiej

- budowę hali sportowo-widowiskowej w Woli Uhruskiej (RPO WL 2014-2020),
- budowę sali gimnastycznej przy SP w Woli Uhruskiej (PROW),
- budowę sali gimnastycznej przy SP w Macoszynie Dużym,
- budowę kompleksu boisk sportowych „Orlik 2012”,
- współpracę z Instytutem Filologii Słowiańskiej UMCS w Lublinie przy organizacji 13 międzynarodowych sympozjów językowych,
- przywrócenie działalności Posterunku Policji w Woli Uhruskiej poprzedzone gruntowną modernizacją budynku.

Zaznaczyć również należy bardzo dobrą współpracę z Nadbużańskim Oddziałem Straży Granicznej w Chełmie oraz ze służbami mundurowymi, której efektem jest zlokalizowanie na terenie Gminy dwóch placówek Straży Granicznej (Wola Uhruska i Zbereże) oraz 191 Batalionu Obrony Pogranicza wchodzącego w skład 19 Nadbużańskiej Brygady Obrony Terytorialnej.

Ponadto Gmina współpracując ze Stowarzyszeniem Rozwoju Gospodarczego „Gmina Nadbużańska” im. Waldemara Stelmacha w Woli Uhruskiej przekazała nieodpłatnie potrzebującym mieszkańcom ponad 400 ton żywności pochodzącej z Lubelskiego Banku Żywności.

Dokonano również zakupu samochodów pożarniczych dla jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych w Zbereżu, w Woli Uhruskiej i w Uhrusku oraz wybudowano Gminne Centrum Ratownictwa w Woli Uhruskiej dla miejscowej OSP i Zespołu Ratownictwa Medycznego.

ROZBUDOWA INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ I SPOŁECZNEJ

W ramach drugiego filaru Gmina zrealizowała szereg inwestycji, z których do najważniejszych należą:

1) w zakresie budownictwa wodno-kanalizacyjnego i ochrony środowiska:

- budowa i modernizacja oczyszczalni ścieków w Bytyniu wraz z budową sieci kanalizacji sanitarnej w Woli Uhruskiej, Bytyniu, Nadbużance, Uhrusku i Siedliszczu (WFOŚiGW, PAOW, SAPARD, PROW, RPO WL 2014-2020),
- budowa ujęć wody w Siedliszczu i Uhrusku oraz sieci wodociągowej w Uhrusku, Siedliszczu, Majdanie Stuleńskim, Stulnie, Zbereżu, Kosyniu i Macoszynie Dużym (WFOŚiGW, PROW) oraz w Piaskach,
- przebudowa ujęcia wody i stacji uzdatniania wody w Woli Uhruskiej (RPO WL 2014-2020, PROW),
- budowa 66 przydomowych oczyszczalni ścieków w miejscowościach o rozproszonej zabudowie (PROW 2007-2013),
- budowa oczyszczalni ścieków i kanalizacji sanitarnej w Stulnie,
- rekultywacja składowiska odpadów w Bytyniu.

2) w zakresie budownictwa drogowego:

- budowa dróg w Woli Uhruskiej – ul. Gimnazjalna (PAOW), ul. Dworcowa (SPARAD), ul. Turystyczna (NOSG), ul. Szkolna i Parkowa (ZPORR), ul. Spokojna, Krzywa, Odrodzenia, Leśna, Źródłana, Spacerowa (RPO WL 2007-2014), ul. Ogrodowa, Nadbużańska, Zielona, Przelotowa (PROW), ul. Kolejowa (FDS); ul. Wiosenna, Al. Odrodzenia, Piaskowa, Dolna, Klonowa (RFIL, Polski Ład),
- przebudowa drogi gminnej w Siedliszczu (PROW) oraz budowa dróg asfaltowych w Majdanie Stuleńskim, Uhrusku, Bytyniu i w Kosyniu,

ul. Kolejowa w Woli Uhruskiej

- budowa chodnika w Bytyniu,
- budowa oświetlenia ulicznego w Woli Uhruskiej, Zbereżu, Uhrusku i Kosyniu;
- budowa 7 drewnianych przystanków autobusowych w Woli Uhruskiej, Bytyniu, Uhrusku i Mszannie oraz montaż wiat przystankowych.

3) w zakresie budownictwa społecznego:

- budowa nowych świetlic wiejskich w Bytyniu, Zbereżu, Siedliszczu (PROW) i Kosyniu (RPO WL 2014-2020),
- modernizacja świetlic wiejskich w Stulnie i Uhrusku (PROW) oraz w Mszance,
- przebudowa budynku byłego dworca kolejowego z remontem wieży ciśnień oraz zagospodarowaniem terenu przejętego do PKP,
- budowa placów zabaw w Woli Uhruskiej, Zbereżu, Siedliszczu, Piaskach i Bytyniu, Kosyniu, Macoszynie Du-

Zagospodarowanie obiektów w Woli Uhruskiej zakupionych od PKP

- żym (PROW) i w Stulnie,
- budowa siłowni zewnętrznych w Woli Uhruskiej, Zbereżu i Kosyniu (PROW) oraz w Bytyniu (Budżet Państwa),
- budowa budynku Urzędu Gminy i późniejsza termomodernizacja tego budynku (RPO WL 2014-2020),
- utworzenie wirtualnej strzelnicy w obrębie GOSiR-u w Woli Uhruskiej.

4) w zakresie odnawialnych źródeł energii:

- budowa farmy fotowoltaicznej o mocy 0,5 MW w Woli Uhruskiej (RPO WL 2014-2020),
- budowa systemu ogrzewania wielofunkcyjnego budynku gimnazjum opartego o pompy ciepła i kolektory słoneczne (PHARE 2003),

Farma fotowoltaiczna o mocy 0,5 MW w Woli Uhruskiej

- budowa 465 instalacji kolektorów słonecznych i 140 kotłów na biomasę w budynkach prywatnych (RPO WL 2007-2013),
- instalacja kolektorów słonecznych i paneli fotowoltaicznych na budynkach użyteczności publicznej,
- budowa instalacji fotowoltaicznych przy ujęciu wody w Woli Uhruskiej, oczyszczalni ścieków w Bytyniu, na budynku Urzędu Gminy
- budowa 67 instalacji PV na budynkach prywatnych (RPO WL 2014-2020).

5) w zakresie telekomunikacji i gazyfikacji:

- wspieranie społecznych komitetów telefonizacji w miejscowościach Wola Uhruska, Bytyń, Uhrusk, Siedliszcze, Stulno, Zbereże,
- współpraca z firmą RTS przy budowie sieci światłowodowej w Woli Uhruskiej, Bytyniu i Nadbużance,
- współpraca z gminami powiatów: włodawskiego, łączyńskiego i świdnickiego przy budowie komunalnej radiowej sieci szerokopasmowego dostępu do Internetu Wirtualne Powiaty 3 (RPO WL 2007-2014),
- współdziałanie z Lubelskim Zakładem Gazowniczym w zakresie budowy sieci gazowej w Woli Uhruskiej i Bytyniu.

WSPIERANIE FUNKCJI ROLNICZEJ I TURYSTYCZNEJ

W ramach wspierania przez Gminę funkcji rolniczej wymienić należy następujące przedsięwzięcia:

- realizacja wspólnie ze Stowarzyszeniem Rozwoju Gospodarczego „Gmina Nadbużańska” im. Waldemara Stelmacha w Woli Uhruskiej projektu hodowli bydła mlecznego polegającego na zakupie w Gospodarstwie Doświadczalnym Uhrusk i przekazaniu 60 szt. jałowic rasy holsztyńsko-fryzyjskiej rolnikom z terenu Gminy, którzy przekazywali pierwsze żeńskie potomstwo kolejnym rolnikom (Heifer Project International),
- realizacja wspólnie ze Starostwem Powiatowym we Włodawie dwóch projektów scalenia gruntów Mszannie, Woli Uhruskiej, Bytyniu i Józefowie,
- wykonywanie corocznych remontów dróg dojazdowych do pól i gospodarstw o rozproszonej zabudowie (FOGR).

Do najważniejszych przedsięwzięć turystycznych należy zaliczyć:

- partnerski projekt „Dolina Bugu – bezgraniczne możliwości” w ramach którego wybudowano zalew na starorzeczu Bugu w Woli Uhruskiej i Bytyniu, zaadaptowano na cele turystyczne zabytkowy pokolejowy budynek pompowni wody w Woli Uhruskiej oraz wybudowano i oznakowano infrastrukturę turystyczną w gminach Powiatu Włodawskiego w postaci wież widokowych, ścieżki rowerowej, szlaku kajakowego,
- zagospodarowanie terenów rekreacyjnych przy starorzeczu Bugu w Woli Uhruskiej z budową ogólnodostępnej sceny,

- budowę wieży widokowej oraz 4 zadaszeń turystycznych z udziałem środków finansowych z holenderskiej prowincji Gelderland,
- wyznaczenie i oznakowanie edukacyjnej ścieżki przyrodniczo-historycznej w Woli Uhruskiej i Bytyniu,
- organizację dziesięciu edycji Europejskich Dni Dobrosąsiedztwa Zbereże-Adamczuki z budową mostu pontonowego na Bugu i uruchomieniem na kilka wakacyjnych dni tymczasowego przejścia granicznego z Ukrainą mającego na celu promocję atrakcji turystycznych Polesia Lubelskiego i Pojezierza Szackiego (łącznie w ciągu 42 dni funkcjonowania przejścia dokonano ponad 300 tys. odpraw granicznych).

Europejskie Dni Dobrosąsiedztwa Zbereże (PL) – Adamczuki (UA)

Rozwój turystyki wzmacniało także organizowanie 32-óch edycji Międzynarodowego Pleneru Plastycznego „Kresy 92”, podczas których powstało wiele prac rzeźbiarskich i malarskich zdobiących przestrzeń publiczną Gminy oraz współorganizowanie 7 edycji Motopikniku w Woli Uhruskiej.

WSPIERANIE PRZEDSIĘWZIĘĆ TWORZĄCYCH POZAROLNICZE MIEJSCA PRACY.

Ważnym przedsięwzięciem było przejęcie przez Gminę i sprzedaż obiektów po byłej hucie szkła Glasskp (dawniej Nadbużanka). Podmiot, który dokonał zakupu obiektów zamierzał uruchomić produkcję ceramicznych materiałów budowlanych, wybudował nowoczesną halę produkcyjną lecz z uwagi na załamanie się rynku materiałów budowlanych i trudności w pozyskaniu środków zewnętrznych nie doprowadził do realizacji swoich planów. Obiekty te w chwili obecnej są nabyte przez Skarb Państwa i zagospodarowane przez WOT. Wartością dodaną tego przedsięwzięcia jest gazyfikacja Gminy oraz części Powiatu Włodawskiego. Poza tym Gmina posiada do zagospodarowania własne atrakcyjnie położone grunty w Woli Uhruskiej z przeznaczeniem na budowę hotelu lub domu opieki społecznej. W zasobach Gminy oraz osób prywatnych pozostają także nieruchomości do zabudowy mieszkaniowej zarówno wielorodzinnej jak i indywidualnej.

Gmina również oferuje zwolnienia podatkowe dla przedsiębiorców tworzących nowe miejsca pracy oraz dzierżawę gruntów na lokalizację przedsięwzięć inwestycyjnych. Ponadto należy dodać, że Gmina we współdziałaniu z Powiatowym Urzędem Pracy we Włodawie zorganizowała w poszczególnych latach dla kilkuset osób sezonowe miejsca pracy w ramach robót publicznych, prac interwencyjnych, staży zawodowych oraz prac społecznie użytecznych.

Wola Uhruska ze swoim nadbużańskim położeniem, walorami przyrodniczymi i krajobrazowymi (liczne for-

Zagospodarowanie obiektów w Woli Uhruskiej zakupionych od PKP

my ochrony przyrody, duża lesistość, zróżnicowana rzeźba terenu, duże nasłonecznienie,) oraz dobrym układem komunikacyjnym (skrzyżowanie dwóch dróg wojewódzkich, linia kolejowa) i odpowiednią infrastrukturą społeczno-gospodarczą jest doskonałym miejscem do życia zarówno dla mieszkańców jak i dla turystów.

Panorama Woli Uhruskiej

WALORY GMINY WOLA UHRUSKA

1. Przyjazne środowisko Polesia.
2. Liczne formy ochrony przyrody w obrębie Doliny Bugu i Transgranicznego Rezerwatu Biosfery „Polesie Zachodnie”.
3. Dobre połączenia komunikacyjne oraz rozbudowana infrastruktura techniczna (sieć wod.-kan, drogi, gaz, OZE, sieć światłowodowa).
4. Wysoki poziom bezpieczeństwa (2 placówki Straży Granicznej, Posterunek Policji, 5 jednostek OSP, w tym 2 należące do KSRG) oraz 191 Batalion Obrony Pogranicza WOT.
5. Możliwość aktywnego wypoczynku (szlaki turystyczne: piesze, rowerowe i wodne, prężnie działające Koło Wędkarskie PZW i Koła Myśliwskie PZŁ).
6. Dobre nasłonecznienie terenu oraz specyficzny mikroklimat sprzyjający regeneracji dróg oddechowych.
7. Tereny inwestycyjne oraz możliwość uzyskania ulg podatkowych.
8. Rewitalizacja połączenia kolejowego Chełm – Wola Uhruska – Włodawa w ramach programu „Kolej+”.
9. Aktywny Samorząd oraz liczne organizacje pozarządowe działające na terenie Gminy, a m.in. Stowarzyszenie Zespołu Pieśni i Tańca „Kresowiak”, LKS „Vitrum” oraz Stowarzyszenie Rozwoju Gospodarczego „Gmina Nadbużańska” im. Waldemara Stelmacha.
10. Liczne i ważne projekty przewidywane do realizacji w Strategii Rozwoju Gminy na lata 2021/2030 przy wykorzystaniu środków krajowych oraz z KPO i perspektywy finansowej UE na lata 2021/2027.

Wyżej wymieniono najważniejsze zadania ośmiu kadencji Samorządu Gminy Wola Uhruska. Należy stwierdzić, że starano się wykorzystać jak najwięcej szans, które istniały w minionym okresie, aby dokonywać rozbudowy infra-

struktury technicznej i społecznej oraz restrukturyzować wszelkie działalności z zakresu potrzeb zbiorowych podlegających zadaniom własnym Gminy, a tym samym polepszać warunki życia mieszkańców.

Priorytetem wszelkiej działalności były sprawy społeczne: zdrowie, oświata i bezpieczeństwo oraz załatwianie spraw interesantów – zwłaszcza tych, którzy byli najbardziej potrzebujący takiego wsparcia lub znaleźli się w trudnej sytuacji życiowej. Wyżej wymienione formy działalności warto kontynuować pamiętając również o zadaniach z zakresu bezpieczeństwa, spoczywających na Gminie, a przewidzianych w ustawie o obronie Ojczyzny oraz w przepisach z zakresu zarządzania kryzysowego.

W ramach zasług dla Gminy nadano Honorowe Obywatelstwo dla dwóch osób: dla P. Prof. dr. hab. Feliksa Czyżewskiego oraz dla Śp. Księdza Kanonika Józefa Kuzawińskiego.

Należy również docenić troskę zarówno Samorządu Gminy Wola Uhruska, jak i mieszkańców o zachowanie porządku i czystości w obrębie własnych posesji oraz terenów publicznych przylegających do działek prywatnych.

Za wszelką pozytywną działalność na rzecz naszej społeczności lokalnej wszystkim osobom działającym w Samorządzie oraz w jednostkach podlegających Gminie, a także mieszkańcom oraz osobom z zewnątrz współdziałającym z Gminą należą się słowa wdzięczności wraz z życzeniami wszelkiej satysfakcji z działalności zawodowej i społecznej z nadzieją na kontynuację dobrych pomysłów gospodarczych i społecznych.

Z poważaniem
Wójt Gminy Wola Uhruska
Jan Łukasik

Rada Programowa: Jan Łukasik, Ewa Grum

Redaktor Naczelny: Mariusz Jachimczuk

Adres: Urząd Gminy Wola Uhruska, ul. Parkowa 5, 22-230 Wola Uhruska, e-mail: wola@wolauhruska.pl

Druk: Drukarnia Kresowa, 22-100 Chełm, ul. Nowy Świat 3, tel. 502 522 634

WSPÓŁPRACA GMINY WOLA UHRUSKA Z UCZELNIAMI WYŻSZYMI

Na przestrzeni dotychczasowych kadencji samorządu Gmina prowadziła współpracę z kilkoma uczelniami wyższymi z województwa lubelskiego. Efektem współpracy była realizacja projektów o charakterze społeczno-gospodarczym oraz naukowym, a także wydawane publikacje książkowe.

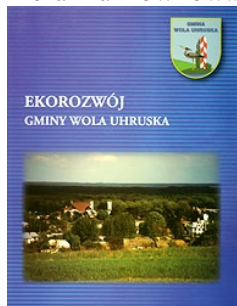
UNIwersYTET MEDYCZNY W LUBLINIE

Organizacja 12 **Spoleczno-Naukowych Obozów Medycznych**, w ramach których przez okres 2-3 tygodni, 12-13 lekarzy o różnych specjalizacjach oraz 20-25 studentów z V i VI roku medycyny świadczyło usługi medyczne dla mieszkańców i turystów udzielając na każdym z obozów ok. 1000-1200 porad medycznych. Ponadto przez cały okres obozu funkcjonowało laboratorium medyczne.

KATOLICKI UNIwersYTET LUBELSKI

Dzięki współpracy KUL z Gminą Wola Uhruska przy dotacji z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Lublinie wydano książkę pt.: „**Ekorozwój Gminy Wola Uhruska**” pod red. Stefana Kozłowskiego (Urząd Gminy Wola Uhruska, 2002 r.) ukazując walory przyrodnicze Gminy oraz propozycję realizacji projektów dotyczących działalności Gminy w kierunku zrównoważonego rozwoju.

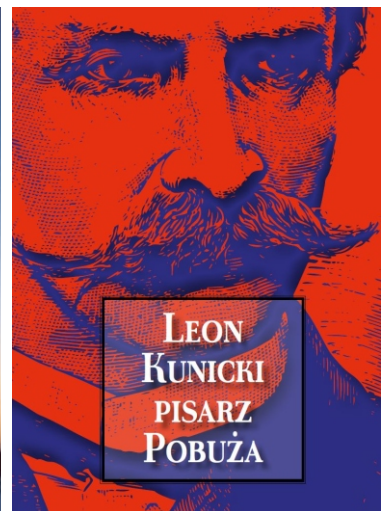
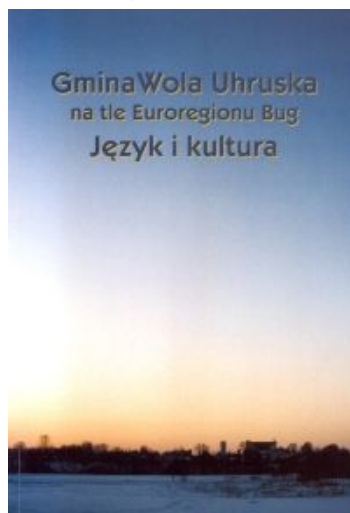
UNIwersYTET PRZYRODNICZY W LUBLINIE

Realizacja projektu wspólnie z Gospodarstwem Doświadczalnym w Uhrusku podlegającym pod Uniwersytet Przyrodniczy, a dawniej Akademię Rolniczą, polegającego na propagowaniu hodowli bydła mlecznego. Projekt pt. „**Hodowla bydła mlecznego szansą na poprawę warunków życia w gospodarstwie rodzinnym.**” był finansowany ze środków Fundacji amerykańskiej (HPI) Heifer Project International (Fundacja Drobnotowarowej Produkcji Zwierzęcej) i polegał na przekazywaniu za darmo rolnikom krów rasy mlecznej (holsztyńsko-fryzyjskiej) zakupionych ze środków Fundacji w GD Uhrusk z obowiązkiem dalszego nieodpłatnego przekazywania odchowanej jałówki innemu rolnikowi wskazanemu przez Stowarzyszenie Rozwoju Gospodarczego „Gmina Nadbużańska” im. Waldemara Stelmacha.

UNIwersYTET MARII CURIE-SKŁODOWSKIEJ W LUBLINIE

Instytut Językoznawstwa i Literaturoznawstwa – dawniej: Instytut Filologii Słowiańskiej

Organizacja 13 międzynarodowych sympozjów naukowych z udziałem naukowców z Polski, Ukrainy i Białorusi. Na sympozjach oprócz tematów językowych poruszano problemy ekonomiczne, społeczne oraz ocenę rozwoju Gminy Wola Uhruska na tle innych gmin w obrębie województwa lubelskiego. W ramach współpracy została wydana publikacja pod red. Feliksa Czyżewskiego pt. „**Gmina Wola Uhruska na tle Euroregionu Bug. Język i Kultura**” (Wola Uhruska 2003). Propagowano również twórczość XIX w. pisarza i rysownika rodem z Siedliszcza nad Bugiem – Leona Kunickiego – ukazującą wielokulturowość wschodniego pogranicza („Zarysy znad Bugu”, „Iwanko”, „Kronika mojej okolicy”). Jedno z ostatnich sympozjów (15 czerwca 2018 r.) połączono z obchodami 190. rocznicy urodzin Kunickiego oraz odsłonięciem odnowionego rodzinnego grobowca Kunickich na cmentarzu parafialnym w Uhrusku. Wygłoszone wówczas referaty znalazły się w publikacji pod red. F. Czyżewskiego, A. Dudek-Szumigaj, Z.W. Fronczka, pt. „**Leon Kunicki – pisarz Pobuża**” (Lublin-Włodawa 2022).

Ponadto w roku 2012 została wydana książka Andrzeja Wawryniuka „**Monografia wschodniej lubelszczyzny. Gmina Wola Uhruska. Powiat włodawski. Historia, geografia, gospodarka, polityka.**” wraz z dodatkiem jubileuszowym Ks. Adama Krasuskiego pt. „**Zarys historii Rzymskokatolickiej Parafii pw. Ducha Świętego w Woli Uhruskiej (1986-2011).**”

Wszystkie wyżej wymienione publikacje książkowe są dostępne w Gminnej Bibliotece Publicznej w Woli Uhruskiej.

*Wójt Gminy
Jan Łukasik*

